

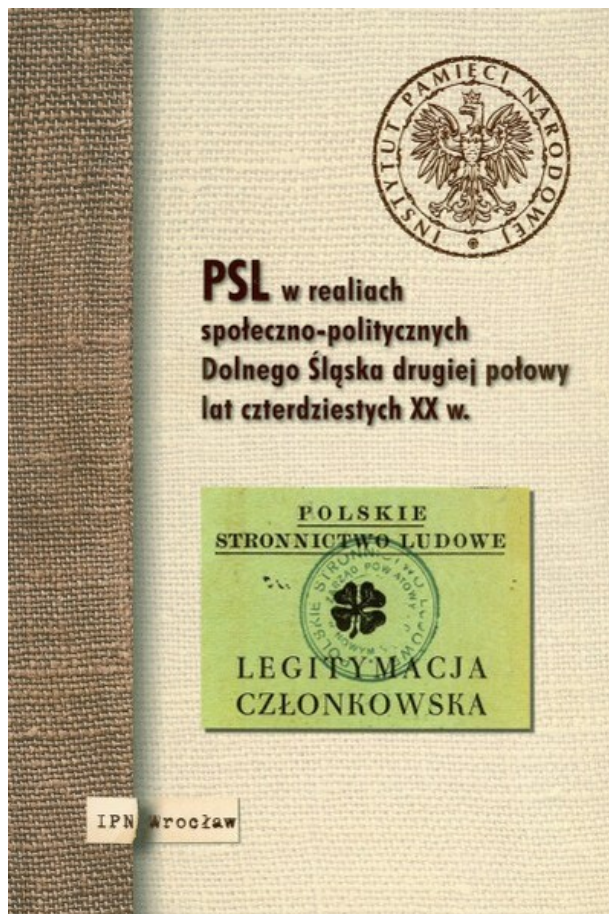
# Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/ksiazki/12559,PSL-w-realiach-spoeczno-politycznych-Dolnego-Slaska-drugiej-polywy-lat-czterdzi.html>  
16.05.2024, 13:28

## PSL w realiach społeczno-politycznych Dolnego Śląska drugiej połowy lat czterdziestych XX w.

PSL w realiach społeczno-politycznych Dolnego Śląska drugiej połowy lat czterdziestych XX w., wstęp i opracowanie Jarosław Syrnyk, Wrocław 2008, 158 s.

Kwestia dziejów ruchu ludowego po II wojnie światowej należy niewątpliwie do najważniejszych zagadnień w najnowszej historii Polski. Jest to jednocześnie jeden z tych tematów, który dzięki możliwościom wynikającym z udostępnienia środowisku naukowemu materiałów źródłowych wytworzonych przez aparat bezpieczeństwa komunistycznej Polski, a przechowywanych obecnie przez Instytut Pamięci Narodowej (IPN), stwarza nowe, zupełnie wyjątkowe możliwości eksploracyjne. W samym tylko wrocławskim oddziale IPN znajduje się ogromny zasób różnego rodzaju dokumentów, dotyczących działalności urzędów bezpieczeństwa wobec Polskiego Stronnictwa Ludowego w poszczególnych powiatach Dolnego Śląska, pojedynczych rozpracowań (np. „Rozbici”, „Niedostępni”, „Obszarnik”, „Sęk”, „Koniczyna” i in.), kwestionariusze osobowe członków PSL, materiały archiwalne dotyczące rozpracowań poszczególnych osób, teczki robocze konfidentów, materiały operacyjne, sprawozdania i raporty, opracowania tematyczne, a także materiały własne PSL (wytworzone przez np. Sekretariat Wojewódzki we Wrocławiu, Zarządy Okręgowe w Krakowie, Wrocławiu, Katowicach i in.). Także na podstawie analizy



materiałów zamieszczonych w prezentowanym tomie studiów bardzo jasno wyłania się ogrom pracy czekającej w przyszłości na badaczy podejmujących zagadnienie historii ruchu ludowego. (...)

Koncepcja wrocławskiej konferencji opierała się na założeniu zaprezentowania wybranych elementów dziejów PSL, zarówno w wymiarze jednostkowym jak i regionalnym, na tle realiów społeczno-politycznych Dolnego Śląska drugiej połowy lat czterdziestych XX w. Jak trafnie zauważył w trakcie jej trwania dr Robert Klementowski, ów powiatowy aspekt dziejów bardzo często umyka historykom, co - dodam od siebie - niewątpliwie zubaża naszą wiedzę o przeszłości. Organizatorzy konferencji pragnęli, aby wzięli w niej udział przedstawiciele różnych środowisk i ośrodków naukowych. Została ona przeprowadzona 18 października 2007 r. przy wydatnej współpracy Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego. (...)

Wśród postulatów badawczych, które w sposób jednoznaczny wypływają z analizy zaprezentowanych podczas konferencji materiałów, na pierwszy plan wysuwa się przede wszystkim potrzeba dogłębnej penetracji zasobów archiwalnych zgromadzonych przez Instytut Pamięci Narodowej. Pozwoli to, jak sądzę, oddać w pełniejszym wymiarze skalę i znaczenie dla najnowszych dziejów Polski, działalności PSL w drugiej połowie XX wieku.

*Fragment przedmowy Jarosława Syrnyka*

**Gdzie kupić publikacje:**